

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 14 marca 2016 r.

Pozycja 181

POSTANOWIENIE

z dnia 8 marca 2016 r.

Sygn. akt Ts 10/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Leon Kieres – przewodniczący i sprawozdawca
Małgorzata Pyziak-Szafnicka
Stanisław Rymar,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej I.Z. w sprawie zgodności:

art. 75 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, ze zm.) z art. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

po s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 8 stycznia 2016 r. I.Z. (dalej: skarżący) wystąpił o zbadanie zgodności art. 75 ust. 2 ustawy z 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U.2012.1137, ze zm.; dalej: prawo o ruchu drogowym) z art. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Skarga konstytucyjna została złożona na tle następującego stanu faktycznego. Skarżący wystąpił do starosty z wnioskiem o wydanie nowego dowodu rejestracyjnego, ale odmówił jego opłacenia. W związku z powyższym pismem z lipca 2011 r. starosta odmówił uwzględnienia tego wniosku. Wyrokiem z sierpnia 2013 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w G. oddalił skargę na czynność starosty. Skarżący wystąpił ze skargą kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego, którą sąd ten oddalił wyrokiem z października 2015 r.

Zdaniem skarżącego zakwestionowany przepis w zakresie, w jakim uprawnia organ do pobierania opłaty za wydanie dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego, zalegalizowania tablic rejestracyjnych i nalepki kontrolnej, w sytuacji gdy wydanie powyższych dokumentów związane jest wyłącznie z brakiem miejsca na kolejne wpisy badania technicznego w dowodzie rejestracyjnym, „narusza zasadę demokratycznego państwa prawa oraz zasadę zaufania obywateli do państwa i prawa (...) oraz równości wobec prawa (...)”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Skarga konstytucyjna jest szczególnym środkiem ochrony wolności lub praw. Musi ona spełniać wiele przesłanek, które zostały określone w art. 79 ust. 1 Konstytucji. Po pierwsze, zaskarżony przepis powinien być podstawą prawną ostatecznego orzeczenia wydanego przez sąd lub organ administracji publicznej w indywidualnej sprawie skarżącego. Po drugie, skarżący musi uprawdopodobnić naruszenie swoich konstytucyjnych wolności lub praw wskazanych w skardze. Po trzecie, źródłem naruszenia powinna być normatywna treść kwestionowanych przepisów, a sposób naruszenia musi zostać określony przez samego skarżącego w uzasadnieniu wnoszonej skargi. Na etapie wstępnej kontroli Trybunał Konstytucyjny bada, czy skarga spełnia powyższe przesłanki, a także wymagania określone w art. 64-66 ustawy z 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.1064, ze zm.; dalej: ustawa o TK) i czy nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 77 ust. 3 ustawy o TK.

Przedmiotem skargi konstytucyjnej jest art. 75 ust. 2 prawa o ruchu drogowym, który stanowi, że dowód rejestracyjny, pozwolenie czasowe, zalegalizowane tablice (tablica) rejestracyjne i nalepka kontrolna są wydawane za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej. Opłatę oraz opłatę ewidencyjną pobiera organ dokonujący rejestracji.

Skarżący zarzuca zaskarżonemu art. 75 ust. 2 prawa o ruchu drogowym niezgodność z art. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji. Nie powołuje jednak jednocześnie innych wzorców kontroli. Tymczasem zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego żaden z wymienionych przez skarżącego przepisów Konstytucji nie może stanowić samodzielnego wzorca kontroli w postępowaniu inicjowanym wniesieniem skargi konstytucyjnej. Ani art. 2, ani art. 32 ust. 1 nie formułują bowiem samodzielnych konstytucyjnych praw lub wolności, których ochronie służy – zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji – skarga konstytucyjna.

Wskazawszy art. 2 Konstytucji jako wzorzec kontroli konstytucyjności zaskarżonej regulacji, skarżący powołał się jedynie ogólnie na wynikającą z zasady demokratycznego państwa prawnego zasadę ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Ani zasada demokratycznego państwa prawnego, ani wynikająca z niej zasada ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz zasada poprawnej legislacji nie mają charakteru konstytucyjnej wolności lub konstytucyjnego prawa podmiotowego, których naruszenie może być przedmiotem skargi konstytucyjnej (zob. np. postanowienia TK z: 26 czerwca 2002 r., SK 1/02, OTK ZU nr 4/A/2002, poz. 53; 14 grudnia 2009 r., SK 49/07, OTK ZU nr 11/A/2009, poz. 173; 19 lutego 2010 r., Ts 267/07, OTK ZU nr 1/B/2010, poz. 12; 22 maja 2013 r., Ts 44/13, OTK ZU nr 3/B/2014, poz. 213; 16 grudnia 2013 r., Ts 276/13, OTK ZU nr 2/B/2014, poz. 165; a także wyroki TK z 3 kwietnia 2006 r., SK 46/05, OTK ZU nr 4/A/2006, poz. 39 oraz 10 lipca 2007 r., SK 50/06, OTK ZU nr 7/A/2007, poz. 75).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego wynikające z art. 2 Konstytucji zasady mogą zostać powołane w postępowaniu skargowym jako pomocnicze wzorce kontroli, ale pod warunkiem jednoczesnego wskazania innej naruszonej normy konstytucyjnej statuującej wolność lub prawo (zob. wyrok TK z 26 kwietnia 2005 r., SK 36/03, OTK ZU nr 4/A/2005, poz. 40). Zarzut niezgodności z tymi zasadami mógłby być więc rozpatrywany wyłącznie w ramach oceny sposobu naruszenia określonych konstytucyjnych wolności i praw (zob. postanowienie TK z 26 czerwca 2002 r., SK 1/02 oraz wyrok TK z 13 stycznia 2004 r., SK 10/03, OTK ZU nr 1/A/2004, poz. 2). W niniejszej sprawie skarżący nie powiązał jednak zarzutu naruszenia art. 2 Konstytucji z przepisem Konstytucji wyrażającym wolność lub prawo o charakterze podmiotowym.

Podobnie należy ocenić zarzut naruszenia art. 32 Konstytucji. W swoim orzecznictwie Trybunał wyrażał wielokrotnie pogląd, zgodnie z którym powołanie jako wzorca kontroli

zasady równości każdorazowo wymaga odniesienia reguł z niej wynikających do praw podmiotowych jednostki. W wydanym w pełnym składzie postanowieniu z 24 października 2001 r. Trybunał stwierdził: „Uznając (...) prawo do równego traktowania za konstytucyjne prawo jednostki, Trybunał Konstytucyjny podkreśla, iż ma ono charakter niejako prawa »drugiego stopnia« (...), tzn. przysługuje (...) w związku z konkretnymi normami prawnymi lub innymi działaniami organów władzy publicznej, a nie w oderwaniu od nich – niejako »samodzielnie«. Jeżeli te normy lub działania nie mają odniesienia do konkretnych, określonych w Konstytucji wolności i praw, prawo do równego traktowania nie ma w pełni charakteru prawa konstytucyjnego, a to sprawia, że nie może ono być chronione za pomocą skargi konstytucyjnej” (SK 10/01, OTK ZU nr 7/2001, poz. 225).

Niewskazanie przez skarżącego konstytucyjnych praw i wolności, które jego zdaniem zostały w jego sprawie naruszone, stanowi – na podstawie art. 77 ust. 3 pkt 1 w związku z art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK – samodzielną przesłankę odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Wziąwszy pod uwagę powyższe okoliczności, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.